

Seznam anotací disertačních prací obhájených na Policejní akademii České republiky v Praze

1. Vliv zvyšování informační gramotnosti uživatelů vědeckých informací na zkvalitnění činnosti policejních manažerů (autor: Mgr. Jitka Bílá, 2006)

Práce je věnována problematice informační gramotnosti, jejímu historickému vývoji, zahraničním přístupům ke zvyšování informační gramotnosti, informační gramotnosti a výchově v českém prostředí, informační výchově a vzdělávání na vysokých školách, informační výchově a gramotnosti na policejní akademii a v neposlední řadě také informační výchově jako podstatné součásti procesu vzdělávání policejních manažerů.

Cílem práce je zdůraznit význam místa informačního vzdělávání ve vysokoškolském vzdělávacím procesu. Nové nároky, které jsou kladeny na členy současné společnosti založené na informacích a znalostech, vyvolávají potřebu změny vzdělávacího systému na všech úrovních.

Druhou částí práce je dotazníkový výzkum informační gramotnosti studentů PA ČR, včetně podrobné analýzy a vyhodnocení výsledků. Na základě zjištěných výsledků jsou pak navrhovány změny v přístupu k informačnímu vzdělávání na PA ČR.

2. Vývoj československé kriminalistiky (autor: JUDr. František Vavera, 2007)

Disertační práce obsahuje popis a shrnutí poznatků o důležitých aspektech v kriminalistice až do současné doby, a to jak o dílech významných kriminalistů a spisovatelů, tak i samostatných metodách kriminalistiky. Konkrétně byly popsány zejména dějiny, vývoj a především počátky jednotlivých metod kriminalistiky, dále hlavní představitelé, zakladatelé a průkopníci české kriminalistiky. V práci jsou popsány a analyzovány počátky historie jednotlivých metod kriminalistické vědy z pohledu světového, se zaměřením na český vývoj.

3. Model Excellence EFQM - implementace v policejní organizaci (autor: JUDr. František Dočekal, 2007)

Základní zaměření disertační práce představuje analýza činnosti managementu policejní organizace, kterou lze charakterizovat jako složitý, dynamický a pravděpodobnostní sociální systém v prostředí veřejné (státní) správy, který usiluje o dosažení svého hlavního cíle – sloužit veřejnosti a chránit její práva. Práce je zaměřena na:

- analýzu systému poznatků z oblasti managementu, zejména využití moderních metod, technik a postupů v policejní organizaci,
- definování policejní organizace pomocí systémových teorií a teorie organizace,

- implementaci Modelu Excellence EFQM v podmínkách policejní organizace a
- praktickou využitelnost sebehodnotící zprávy v podmínkách policejní organizace na střední úrovni.

Využívání komplexního modelu kvality přináší pozitivní výsledky jak zákazníkům, kteří využívají služeb policejních organizací, tak i jejich pracovníkům.

4. Korupce - aktuální trestněprávní otázky ochrany společnosti před korupcí (JUDr. Petr Hulinský, 2008)

Korupce jako celospolečenský problém je destabilizující realitou téměř všech zemí světa. Pro svoji společenskou škodlivost se stala předmětem zájmu nejvýznamnějších mezinárodních institucí a společenství.

Mnohé státy se zabývají otázkami jaké formy, způsoby a prostředky použít, aby se zvýšila efektivnost boje s korupcí.

Trestní zákon České republiky neužívá pojem korupce. Ve třetím oddílu třetí hlavy zvláštní části trestního zákona (trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných) obdobné činy uvádí pod pojmem úplatkářství. Korupce je podle některých názorů teorie i praxe pojem širší než úplatkářství. Základním znakem korupce je, že se někdo nepoctivě zachová při plnění svěřených úkolů vyplývajících z jeho postavení či funkce se zjištěným cílem. Korupce tedy nemusí spočívat pouze v porušení právních norem, ale může jít též o jednání, které je v rozporu s morálními pravidly a etikou společnosti. Naproti tomu úplatkářství je charakterizováno přijetím úplatku v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu. Srovnání pojmů „korupce“ a „úplatkářství“ je součástí této práce.

Problematika ochrany společnosti před korupcí, resp. úplatkářstvím, nespočívá pouze v objasnění těchto pojmů, i když by zřejmě bylo vhodnější dosavadní pojem „úplatkářství“ nahradit pojmem širším - „korupce“. Podstata věci je tedy nejen v zákonném vyjádření úplatkářství, které je uvedeno v ustanoveních § 160 až § 162 trestního zákona (mimo společných ustanovení - § 162a a zvláštního ustanovení o účinné lítosti - § 163 trestního zákona), ale též v problémech dokazování této trestné činnosti, zda trestní řád poskytuje prostředky, které jsou efektivní nejen z hlediska dokazování, ale i prevence této trestné činnosti.

V aplikační praxi orgánů činných v trestním řízení činí (mimo jiné) problém obsah pojmů „souvislost s obstaráváním věcí obecného zájmu“, který je vágní a je možno pod něj zahrnout téměř všechny společenské činnosti a „úplatek“, který je obecně vymezen v ustanovení § 162a odst. 1 trestního zákona. Podstata úplatku podle tohoto ustanovení spočívá v neoprávněném přímém majetkovém obohacení nebo v jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě, a na které není nárok. Obsah těchto pojmů je interpretován a aplikován za pomoci tzv. materiálního pojetí trestného činu, tedy posuzováním, jakým způsobem a s jakou intenzitou byly tyto pojmy naplněny, za využití kritérií nebezpečnosti, příkladmo uvedenými v § 3 odst. 4 trestního zákona. Při posuzování tzv. „okolností podmiňujících použití vyšší

restní sazby“, které tvoří kvalifikované skutkové podstaty úplatkářství, se vychází ještě z ustanovení § 88 odst. 1 restního zákona. V teorii i praxi se vyskytují názory, že i toto ustanovení činí v praxi aplikační problémy.

Neoznámení restné činnosti v oblasti úplatkářství není restné (srov. § 168 restního zákona).

Za účelem zvýšení účinnosti boje s restnou činností úplatkářství jsou přijímána legislativní, kriminalistická a kriminologická opatření. Rekodifikace restního zákona proto počítá s formálním pojetím restného činu, které bude mít i zřejmě účelnější restně procesní důsledky (zásada oportunitity aj.).

5. Kriminalistická metoda olfaktorické identifikace osob (autor: JUDr. Martin Kloubek, 2008)

Cílem disertační práce bylo prověření věrohodnosti kriminalistické olfaktoricky (individuální pachové identifikace osob prostřednictvím speciálně vycvičeného psa) jako důkazního prostředku. Autor se zaměřil na následující problémy:

- a) člověk jako zdroj pachové stopy;
- b) fyziologie psa;
- c) zoopsychologie psa;
- d) současný stav aplikace kriminalistické olfaktoriky v České republice
- e) současný stav aplikace kriminalistické olfaktoriky zahraničí;
- f) kriminalistická olfaktorika jako metoda kriminalistické techniky;
- g) kriminalistická olfaktorika jako důkazní prostředek v restním řízení;
- h) vznik a vývoj kriminalistické olfaktoriky;
- i) kriminalistická olfaktorika jako součást kriminalistické odorologie;
- j) výchova a speciální výcvik služebního psa policie k olfaktorické komparaci;
- k) kasuistiky ilustrující využití kriminalistické olfaktoriky v soudní praxi;
- l) provedení olfaktorických experimentů k ověření věrohodnosti metody;
- m) návrhy ke zdokonalení současné metodiky provádění olfaktorické komparace;
- n) návrh paragrafového znění článku, který by mohla být kriminalistická olfaktorika zařazena mezi důkazní prostředky kodifikované českým restním řádem procesním

Autor na základě aktuálních poznatků přírodních věd, obsáhlého souboru poznatků empirických a podle výsledků olfaktorických pokusů dospěl k názoru, že kriminalistická olfaktorika je, i přes některé přetrvávající problémy které v práci popsal, při přísném dodržení postupu lege artis, věrohodným důkazním prostředkem v restním řízení.

6. Přípravné řízení restní (JUDr. Roman Svatoš, 2007)

Mnohé státy se snaží hledat cesty, jak zjednodušit a zrychlit trestní řízení, aby byl naplněn účel trestního zákonodárství, tedy aby „trest co nejdříve následoval čin“, a to pochopitelně při zachování všech zásad trestního řízení. V České republice byla v roce 2001 přijata tzv. velká novela trestního řádu. Jejím cílem bylo, mimo jiné, zrychlit trestní řízení. Za tímto účelem byla také zavedena nová forma přípravného trestního řízení, a to zkrácené přípravné řízení. Tímto institutem měla být řešena převážná část tzv. bagatelních trestných činů. Praxe ukazuje, že trestní kauzy, které jsou řešeny tímto způsobem, jsou významně urychleny, a to i při zachování dostatečného objasnění věci a šetření práv a svobod, tedy naplňování zásady přiměřenosti. Za současné právní úpravy je však tímto institutem řešeno pouze cca 20% trestné činnosti, což je proti očekávání zákonodárců velmi málo. Hlavní příčinou, proč nelze ve větším měřítku této formy využívat je skutečnost, že počátek běhu lhůty pro zkrácené přípravné řízení, která činí dva týdny + deset dnů, počíná již od doby, kdy policejní orgán obdržel trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání, tzn. od nápadu věci bez toho, zdali je či není znám pachatel. V praxi většinou dojde ke zjištění pachatele až po této lhůtě a v takovém případě musí být spisový materiál předán policisty pořádkové policie službě kriminální policie a vyšetřování. Uvedené předávání věci způsobuje mezi policejními službami značné konflikty a vede k prodlužování trestního řízení. Aby byl tento problém odstraněn a převážná část trestních kauz byla řešena policisty pořádkové policie bez předávání věci jiné službě, navrhuji jednoduchou změnu trestního řádu, a to tak, že zkrácené přípravné řízení musí být skončeno nejpozději do dvou týdnů + deseti dnů ode dne, kdy bylo sděleno podezření určité osobě. Okamžik počátku běhu lhůty pro zkrácené přípravné řízení nastane až tehdy, pokud na základě prověřování zjištěné a odůvodněné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, a je dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba.

7. Trestně právní odpovědnost a ochrana mládeže (JUDr. Milan Šubrt, 2007)

Disertační práce se zabývá juvenilní kriminalitou z pohledu trestně právní úpravy odpovědnosti mládeže a ochranou mládeže před kriminalitou prostředky trestního práva. Obsahuje stručný nástin vývoje právní odpovědnosti mládeže na území našeho státu. Pojednání o základních procesních a hmotně právních zásadách zákona o soudnictví ve věcech mládeže, o obecných a hmotně právních ustanoveních, o trestně procesních ustanoveních a problematice řízení ve věcech dětí mladších patnácti let obsažených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže a komparaci naší právní úpravy se zahraničními úpravami (Slovensko, Rakousko, Německo).

Dále je věnována pozornost problematice koherence prostředků kriminalistiky, zejména kriminalistické metodiky a kriminalistické taktiky (výslech, konfrontace, rekognice, vyšetřovací pokus, rekonstrukce, prověrka na místě) s prostředky trestního práva, zejména trestního práva procesního a forenzní psychologie na úseku naplnění účelu trestního řádu se zaměřením na problematiku kriminality mládeže a naplnění účelu zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

Disertační práce řeší i problematiku trestně právní ochrany mládeže de lege lata a de lege ferenda.

Závěrečná část práce je věnována europeizaci trestního práva se zaměřením na komerční sexuální zneužívání dětí (CSEC) a prostředky justiční spolupráce policejních sborů.

Poslední kapitola obsahuje vyhodnocení cílů disertační práce včetně legislativních návrhů v oblasti trestní odpovědnosti mládeže a její ochrany prostředky trestního práva.

8. Kriminologické a trestněprávní aspekty vyšetřování dopravních nehod na pozemních komunikacích (autor: JUDr. Miroslav Polcar, 2007)

Disertační práce se zabývá kriminologickými a trestněprávními aspekty vyšetřování dopravních nehod na pozemních komunikacích. Obsahuje právní vývoj v této oblasti a posouzení současné právní úpravy, posouzení možností snížení dopravní nehodovosti a jejích následků při provozu na pozemních komunikacích.

Dále jsou posuzovány kriminologické aspekty při vyšetřování dopravních nehod, objektivní podmínky vzniku dopravních nehod, vliv stavu pozemních komunikací, technického stavu motorových vozidel na dopravní nehodovost. Zde je zaměřena pozornost k novým trendům v konstrukci motorových vozidel, na kriminologické stopy, možnosti jejich zjišťování a fixace, návrh nové úpravy metodiky vyšetřování dopravních nehod na pozemních komunikacích.

Následuje posuzování trestně právních aspektů při vyšetřování dopravních nehod, kde musí být zejména posuzováno zavinění u jednotlivých účastníků dopravní nehody na pozemní komunikaci. K zavinění v dopravě dále přistupuje princip omezené důvěry a v některých konkrétních případech tzv. sekundární odpovědnost za zavinění či spoluzavinění dopravní nehody na pozemní komunikaci.

Disertační práce řeší tuto problematiku komplexně jak z hlediska kriminologického, tak i z hlediska trestněprávního.

Poslední kapitola obsahuje vyhodnocení cílů disertační práce, na ní v rozsáhlé příloze navazuje rozbor jednotlivých případů dopravních nehod na pozemních komunikacích, vztažených k výše posuzovaným aspektům, posouzení kladů a nedostatků při vyšetřování a rozhodování ve věci.

9. Zločin z hlediska kriminologických teorií (PhDr. Marcela Moulisová, 2008)

Pohled na zločin, jenž je přirozeně centrálním tématem kriminologických teorií, je prezentován právě jejich prostřednictvím. Práce má část teoretickou a empirickou. V teoretické části, která se opírá o anglicky psané prameny, je nastíněn obecný vývoj západního kriminologického myšlení a uvedeno třídění kriminologických teorií a jejich přístup ke zločinu a jeho kontrole. Také se konkrétně věnuje raným historickým přístupům k problematice zločinnosti, které nejsou u nás známé a rovněž aktuálním tématům týkajícím se kriminologických teorií. Vedle toho je v teoretické části věnována pozornost problematice testování kriminologických teorií a kritickému zamyšlení nad kriminologickým přístupem k předpokládaným příčinám zločinnosti.

Empirická část práce spočívá v testování neoklasické kriminologické teorie racionální volby, která je pojata ze specifického úhlu pohledu. Kromě obsahových výsledků jsou diskutovány teoretické, metodologické i praktické přínosy a souvislosti přístupu ke zločinu a jeho kontrole.

10. Zájem společnosti na identifikaci pachatele a ochrana lidských práv (autor: JUDr. Petr Novák, 2008)

V disertační práci jsou konfrontovány identifikační metody a další související postupy, kterými jsou získávány poznatky pro účely trestního řízení, vyvinuté kriminalistickou vědou, s principy lidských práv.

V úvodu, je představena zpracovávaná problematika, včetně naznačení protichůdnosti záměrů, které se v trestním řízení objevují.

Následující a stěžejní část, se zabývá problematikou získávání biologických údajů lidského původu (kap. 4). Na prvním místě jsou popsány právní předpisy, upravující danou problematiku. Následuje rozbor možností při získávání biologických údajů lidského původu, a to jednak za použití fyzického donucení či jiných forem donucení a jednak prostřednictvím konspirativních metod. Poté je přistupováno ke kapitolám, které se zabývají dalšími právními souvislostmi získávání biologických údajů lidského původu (procesní vady při jejich získávání, možnosti obhajoby) a na ně navazující mezinárodní komparace. Důležitou částí je zevrubná konfrontace získávání biologických údajů lidského původu s principy lidských práv, která má naznačit, jaké úkony jsou z tohoto pohledu ještě přípustné a které již nikoli. Problematiku získávání těchto údajů zakončují úvahami *de lege ferenda* a doporučeními pro praxi.

K dokončení problematiky získávání biologických údajů lidského původu a jejich kolizi s lidskými právy je třeba věnovat prostor také evidenci těchto údajů a otázkám, s kterými lidskými právy může být tato evidence v kolizi, zejména ochranou soukromí a presumpcí nevinoty (kap. 5). Je zde kladen důraz na rozčlenění procesního postavení osob, jejichž údaje jsou evidovány a rozlišování přístupu, který by měl být vůči těmto kategoriím osob aplikován. Právě této problematice věnuji závěrečnou část.

11. Krizový management v policejní činnosti (autor: JUDr. Libor Kovárník, 2009)

Krizové řízení v policejní činnosti je významným úsekem činnosti Policie ČR. V této souvislosti je proveden i rozbor systému krizového řízení v České republice, mimořádných událostí a krizových situací, včetně vyhlášení krizových stavů, dalších základních pojmů v této oblasti, bezpečnostního systému české republiky, jeho orgánů a systému jeho zajištění. Dále je analyzován Integrovaný záchranný systém a jeho složky.

Problematika krizového řízení se dotýká též činnosti Policie ČR jako základní složky integrovaného záchranného systému. Jsou rozebrána pracoviště krizového řízení v rámci Policie české republiky a řešení mimořádných i krizových situací.

V této souvislosti je věnována pozornost i řízení, velení a rozhodovacímu procesu v rámci činnosti Policie ČR, protože dle mých zkušeností z výcviku krajských pořádkových jednotek Policie České republiky (dále jen KPJ), vedení kursů celoživotního vzdělávání na Policejní akademii České republiky v Praze a výsledků provedeného výzkumu pomocí dotazníkové metody při povodních v letech 1997 na Moravě, 2002 v Čechách a 2006 na Znojemsku je této problematice v rámci Policie ČR věnována minimální pozornost. Přitom se jedná o velice závažnou činnost v rámci policejních akcí a je to činnost, která o výsledku těchto akcí přímo rozhoduje. V této souvislosti bylo nutné poukázat i na možnost využít různých manažerských informačních systémů, které umožňují zkvalitnit rozhodování na strategické a operační úrovni.

S touto činností velmi úzce souvisí i problematika psychologických aspektů v krizovém řízení i psychiky jednotlivce a skupiny v nouzi a faktory ovlivňující krizové řízení. S tím souvisí i pojetí osobnosti pracovníků policistů policie České republiky a Hasičského záchranného sboru v krizových situacích.

V této souvislosti je záměrně věnována pozornost i vybraným psychologickým problémům krizového řízení. Provedený výzkum těchto aspektů poukazuje na to, že procesy krizového řízení jsou velmi náročné z hlediska zátěžových situací, které výrazně ovlivňují psychickou regulaci chování lidí. Všechny tyto náročné situace vyžadují vysokou úroveň jejich psychické připravenosti. Na základě výsledků empirického výzkumu, je podána informace, jaká je reálná temperamentová struktura osobnosti vybraného výběrového souboru pracovníků krizového řízení, konkrétně výběrového souboru policistů Policie ČR i pracovníků Hasičského záchranného sboru.

12. Metodika vyšetřování násilné trestné činnosti na počátku třetího tisíciletí (autor: JUDr. Jan Stach, 2009)

Disertační práce je zaměřena na problémy spojené s prací policejních složek v České republice v boji s násilnou trestnou činností. Konkrétně je rozpracována problematika metodiky vyšetřování vražd, loupeží a trestné činnosti cizinců, analýza současného stavu a vyhodnocování metodiky vyšetřování násilné trestné činnosti.

Metodika vyšetřování vražd se především rozšířila o součást kriminalistické charakteristiky – kriminální situaci. Odborníci, kteří se touto problematikou v letech 1970 – 1990 zabývali, docházeli k závěru, že poměry v tehdejší společnosti se určitým způsobem stabilizovaly, a proto řešení problematiky kriminální situace u vražd přestalo být považováno za potřebné. Zůstávalo faktem, že vývoj ve společnosti neměl na tento druh trestné činnosti prakticky žádný vliv. Nápad, včetně způsobu páchaní, byl relativně neměnný. To se nyní výrazně změnilo.

K významným změnám došlo také v charakteristice pachatele i oběti trestného činu loupeže. U pachatele se stále výrazně snižuje průměrný věk, navíc s tím, že tohoto, velmi kvalifikovaného trestného činu se dopouštějí i mladiství, stejně jako nezletilci. Společenská nebezpečnost tohoto jednání je velmi vysoká, ale hlavně vzniká předpoklad, že tací lidé budou v této trestné činnosti dlouhá léta pokračovat.

Stejně tak vytvářejí loupežná přepadení, zejména v bankách, na poštách a jiných institucích, oběti v osobách lidí, kteří nejsou na vznikající škodě přímo závislí, a proto se mění i postupy, které se doporučují.

Poslední část práce je věnována metodice vyšetřování trestné činnosti páchané cizinci na našem území, a to jak jednotlivci, tak ve formě kvalitativně vyšší organizované kriminality.

13. Kriminalistické aspekty vyšetřování trestných činů ublížení na zdraví v léčebném procesu (autor: JUDr. Nikolaj Hrib, 2009)

Disertační práce vychází z mnohaleté praxe autora, výzkumu provedeného dotazníkovou metodou na všech Okresních ředitelstvích policie ČR v ČR, statistickým zpracováním získaných dat k zájmové problematice, z analýz konkrétních případů, vyšetřovaných na útvarech vyšetřování, později útvarech kriminální policie a vyšetřování OŘ PČR.

Disertační práce se zabývá kriminalistickými aspekty vyšetřování případů ublížení na zdraví z nedbalosti při poskytování zdravotní péče v léčebném procesu. Obsahuje právní stav v této oblasti, a jeho posouzení.

Posuzuje kriminalistické aspekty při vyšetřování případů ublížení na zdraví z nedbalosti při poskytování zdravotnické péče, a rozebírá některé příčiny vedoucí k případům ublížení na zdraví z nedbalosti v léčebném procesu.

Posuzuje podmínky trestní odpovědnosti zdravotnických pracovníků v případech ublížení na zdraví z nedbalosti při poskytování zdravotnické péče.

Problematika ublížení na zdraví z nedbalosti při poskytování zdravotní péče v léčebném procesu je řešena komplexně z hlediska kriminalistické metodiky.

Závěr obsahuje vyhodnocení cílů disertační práce, vyhodnocení případových studií konkrétních případů z praxe, z hlediska posouzení kladů i nedostatků vyskytujících se při vyšetřování případů ublížení na zdraví z nedbalosti při poskytování zdravotnické péče, a doporučení de lege ferenda.

14. Vybrané aspekty informační bezpečnosti (autor: JUDr. Štěpán Kalamár, 2009)

Disertační práce se zabývá problematikou právních aspektů informační bezpečnosti v České republice. Hlavním cílem disertační práce je odpovědět na otázku: Jakou úroveň vědomí mají respondenti o legislativní úpravě informační bezpečnosti? Disertační práce poukazuje na to, že pokud se chceme zabývat informační bezpečností a její legislativní úpravou, musíme nejprve vzít v úvahu právo na svobodný přístup k informacím, jako východisko k rozpracování otázek legislativní úpravy informační bezpečnosti. Rozpracování otázek právní úpravy ochrany informací pak vychází z členění podle druhu informací, které jsou zákonem chráněny (ochranu utajované informace, ochranu osobních údajů a ochranu informací, které nejsou utajovanými informacemi a nepodléhají samostatné ochraně jako osobní údaje, ale vztahuje se na ně ochrana, která vychází z dalších zákonů jako např. povinnost

mlčenlivosti, zákaz konkurence nebo obchodní tajemství. Významným prvkem při ochraně informací před jejich únikem, neoprávněným užitím, či jejich zneužitím jsou pak právní následky (sankce) za porušení povinnosti na úseku zákonné ochrany informací. Provedený výzkum ukázal, že vědomosti respondentů o legislativní úpravě informační bezpečnosti jsou velmi slabé. Dílčí výsledky práce ukazují na téměř katastrofální úroveň vědomostí o základní úpravě práva na svobodný přístup k informacím. Práce přináší návrhy ke zlepšení profesní přípravy policejních manažerů a studentů Policejní akademie ČR a tím i ke zvýšení image Policie ČR.

15. Situační prevence kriminality. Teoretický model bezpečnosti osob, majetku a informací v organizaci (autor: Mgr. Zdeněk Štěpánek, 2009)

Hlavním cílem disertační práce je vytvoření teoretického modelu zajištění bezpečnosti v organizaci. Pro vytvoření takového modelu byly tři základní důvody. Prvním důvodem byla mezera v aplikovaných programech prevence kriminality v ČR, které pokrývají oblast bezpečnosti veřejných nebo veřejnosti přístupných prostor (program Partnerství) nebo bezpečnosti soukromého majetku občana (program Bezpečná lokalita). Program prevence kriminality zaměřený na organizace a právní subjekty v současné době v ČR neexistuje. Druhým důvodem bylo vytvoření metodiky posuzování stávajícího stavu bezpečnosti organizací. Účelem bylo, aby tato metodika mohla být i částečně využitelná ve stávajících programech prevence kriminality. Třetím důvodem pak byl požadavek trhu v ČR, resp. stoupající poptávka organizací po teoretickém modelu jejich bezpečnosti. Při vytváření teoretického modelu zajištění bezpečnosti v organizaci jsem vycházel i z praktických zkušeností z provedených analýz v konkrétních organizacích, např. ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady.

Druhým cílem disertační práce je vytvoření komplexní bezpečnostní metodiky, která by mohla sloužit pro zpracování komplexní bezpečnostní analýzy organizace. Zde jsem vycházel z již existující metodiky bezpečnostní analýzy informační bezpečnosti prováděné dle standardu platného i v ČR „CSN ISO/IEC 17799 Informační technologie, Soubor postupů pro management bezpečnosti informací“. Účelem mé práce bylo právě na tento standard navázat vytvořením doplňujících checklistů pokrývajících další oblasti bezpečnosti (např. Personální bezpečnost, režimovou bezpečnost, fyzickou bezpečnost, objektovou bezpečnost, bezpečnost vozidel a přepravy apod.), a tak vytvořit ucelenou metodiku, která by se mohla stát základem teoretického modelu zajištění bezpečnosti v organizaci.

16. Cizinecká policie v evropském právním systému (autor: JUDr. Jan Kuržeja, 2009)

Dizertační práce analyzuje právo Evropských společenství (tzv. právo komunitární – nadnárodní) se zaměřením na právo odvozené - sekundární, vydávané formou nařízení, směrnic, rozhodnutí, doporučení a stanovisek a navazuje právo Evropské unie (unijní právo vzniklé v rámci mezivládní spolupráce členských států).

Právním základem pro oblast policejní a soudní spolupráce jsou právní akty třetího pilíře - rámcová rozhodnutí, společné postoje, úmluvy a tzv. opatření k provádění rozhodnutí a úmluv). Úzce je rozpracována problematika volného pohybu osob, kde je důležité stanovení okruhu osob, které právem Evropských společenství disponují, obzvláště rozšíření práva volnosti pohybu na rodinné příslušníky ze třetích zemí, možnosti odepření vstupu osobám s právem volnosti pohybu.

Stěžejní část práce je zaměřena na Schengen a právní úpravu cizinecké problematiky. Jedná se zejména o institucionální zajištění uplatňování Schengenské prováděcí úmluvy Radou Evropské unie pro justici a vnitřní věci, překračování státních hranic a povolování vstupu na území podle této úmluvy, pobyt na území schengenského prostoru, odepření vstupu. Zejména se jedná o aplikaci úmluvy v praxi. Zdůrazněna je funkce garanta, kterou má cizinecká policie na vnějších hranicích území Schengenské dohody v souvislosti se vstupem cizinců ze třetích zemí, na něž se vztahuje vízová povinnost, právní povaha schengenského víza a rozsah oprávnění vyplývajících z uvedeného víza, vstup a pobyt cizinců ze třetích zemí, kteří nemají vízovou povinnost a varianta odepření vstupu u obou kategorií.

Vzhledem k značné rozsáhlosti a částečné nepřehlednosti dané problematiky (mnoho právních úprav provedených na základě nařízení, rozhodnutí a směrnic, doplnění textů, nové znění článků apod.) je cílem vytvořit přehledný, systematicky ucelený právní výklad cizinecké problematiky a pro praxi vypracovat programový projekt (metodiku) řešící danou právní oblast).

17. Kyberkriminalita (trestně právní a kriminalistické aspekty) (autor: JUDr. Jan Kolouch, 2010)

Disertační práce se zabývá problematikou kybernetické kriminality z pohledu trestněprávní úpravy odpovědnosti za uvedenou trestnou činnost a možnou ochranu společnosti před kriminalitou páchanou ve virtuálním světě prostředky trestního práva.

Obsahem je stručný nástin základních pojmů týkajících se kybernetické kriminality, včetně způsobů jejího páchaní. Práce se zabývá hmotně právní úpravou uvedené trestné činnosti, jakož i procesně právními postupy orgánů činných v trestním řízení při jejich odhalování a objasňování. Pozornost je věnována i mezinárodně právní úpravě uvedené problematiky (včetně komparace vybraných ustanovení se zahraniční právní úpravou).

Dále je věnována pozornost problematice koherence prostředků kriminalistiky, zejména kriminalistické taktiky a metodiky (zvláštnosti podnětů k vyšetřování a dokazování, zvláštnosti vyšetřovacích verzí, následná etapa vyšetřování, zvláštnosti zapojení veřejnosti, aj.) s prostředky trestního práva, zejména trestního práva procesního.

Disertační práce řeší problematiku trestněprávní úpravy kybernetické kriminality de lege lata a de lege ferenda.

Poslední kapitola obsahuje vyhodnocení cílů disertační práce včetně legislativních návrhů v oblasti kybernetické kriminality.

18. Vývoj psychologických služeb využívaných v kriminalistice s akcentem na forenzní psycholingvistiku (PhDr. Jitka Veselá, 2010)

Práce se zabývá problematikou psychologických odborných služeb s hlavním zaměřením na oblast forenzní psycholingvistiky. Systematizuje vývoj vstupu psychologie do oblasti tzv. forenziky. Definiuje otázky současné forenzní psychologie. Charakterizuje současný stav poznání forenzní psycholingvistiky a definuje její slabá a silná místa. Na základě vyhodnocení empirického materiálu předkládá novou typologii výhrůžných anonymních dopisů.

Konstatuje v Česku absenci odborného koordinátora - pracoviště, které by se systematicky speciální problematikou odborných psychologických služeb zabývalo. Důsledkem je stagnace rozvoje po odborné stránce a závislost na výsledcích zahraničního výzkumu.

19. Vzdělávání manažerů Policie České republiky (autor: Mgr. Antonín Slabý, 2010)

Tato práce, se zabývá problematikou celoživotního učení a klíčovými způsobilostmi managementu Policie České republiky, které tyto manažeři potřebují k úspěšnému výkonu svých manažerských povinností. Cílem disertační práce je zmapovat a analyzovat odbornou literaturu, zjistit úroveň klíčových způsobilostí vrcholových manažerů Policie České republiky, identifikovat jejich současné potřeby v procesu celoživotního učení, hledat faktory, které ovlivňují jejich způsobilosti a doporučit rozvoj způsobilostí, které jsou nezbytné pro manažera 21. století. Provedený výzkum ukázal, že získávání a rozvoj klíčových způsobilostí podporují všichni oslovení respondenti. Dílčí výsledky práce prezentují připomínky manažerů k systému celoživotního učení a k potřebě získávat a rozvíjet tyto způsobilosti. Práce přináší návrhy ke zlepšení klíčových způsobilostí manažera Policie České republiky nezbytné pro výkon jejich práce a tím i ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti na trhu práce.

20. Organizovaný zločin v České republice v mezinárodním kontextu (autor: Ing. Olga Vojtěchovská, 2010)

Disertační práce se zabývá podstatou a vývojem organizovaného zločinu i kriminalistickými, kriminologickými a právními aspekty ochrany společnosti před ním. Organicky je rozdělena na samostatný úvod, pět nosných kapitol, samostatný závěr a přílohu. V první kapitole je provedena prvotní analýza literárních pramenů a jsou podány nejvýznamnější definice organizovaného zločinu nejen v České republice, ale i ve světě, zejména z pohledu Evropské unie a OSN. Dále jsou rozebrány závažné formy mezinárodní kriminality v intencích EU a pojmové vymezení terorismu, včetně jeho odlišení od klasického organizovaného zločinu.

Následně disertační práce řeší vývoj organizovaného zločinu ve světě, počínaje organizovaným zločinem na Dálném východě, organizovaným zločinem v Číně,

Japonsku a v dalších zemích, včetně průniku dálněvýchodního zločinu do České republiky. Pozornost je věnována zejména postsovětskému organizovanému zločinu, balkánskému organizovanému zločinu, postjugoslávskému a albánskému organizovanému zločinu, tureckému, italskému, jakož i organizovanému zločinu arabskému, subsaharskému, jihoamerickému i americkému a jejich vlivu na situaci v České republice.

Třetí kapitola je věnována boji s organizovaným zločinem v České republice, od právního vymezení, přes typy skupinové trestné činnosti, strukturu zločinecké organizace, hlavní formy organizovaného zločinu, modus operandi některých forem organizovaného zločinu, až po strategii boje s organizovaným zločinem, včetně jeho odhalování, vyšetřování a prognóz jeho dalšího vývoje.

Čtvrtá kapitola je věnována empirickému dotazníkovému výzkumu k problematice organizovaného zločinu v České republice a kapitola pátá obsahuje opatření k dalšímu zdokonalení boje s organizovaným zločinem v České republice s důrazem na opatření na úseku orgánů činných v trestním řízení, zejména Policie České republiky a dalších orgánů státní správy.

21. Vůdcovské metody v práci policejního manažera (autor: Mgr. František Hřebík, 2010)

Práce se zabývá problematikou leadershipu a jeho metod v podmínkách Policie České republiky. Svým pojetím má práce interdisciplinární charakter. Vymezuje vztah mezi managementem a leadershipem. Důraz je kladen na pojem leader a jeho obsah v historickém kontextu z pohledu filozofického, politologického a managementu. Zaměřuje se na vztah metod leadershipu, vedení lidí a fungování organizace.

22. Kriminalistika u četnictva na území České republiky (autor: JUDr. Michal Dlouhý, 2010)

V disertační práci je komplexně zpracován a systematicky uspořádán vývoj používání kriminalistiky u četnického sboru, a to zejména z pohledu kriminalistické praktické činnosti tj. používání kriminalistické taktiky, rozvoj metodiky vyšetřování nejzávažnějších trestných činů a přechod k využívání kriminalistické techniky spočívající v zavádění a využívání jednotlivých kriminalistických metod a prostředků, ale i z pohledu přínosu četnictva k rozvoji kriminalistiky jako vědecké disciplíny.

Za období téměř stoleté existence četnictva na našem území (1850-1945) byl zmapován vývoj kriminalistiky u tohoto bezpečnostního sboru, který nejprve ke splnění úkolů vyplývajících z obecně závazných trestněprávních předpisů využíval při výkonu takzvané pátrací služby především kriminalistickou taktiku (ohledání, pátrání, výslech a konfrontaci) a postupem času zaváděl kriminalisticko-technické metody (daktyloskopii, kriminalistickou fotografii, kynologii, balistiku, mechanoskopii), prováděl znaleckou činnost a používal další, zejména technické prostředky (evidence, důvěrníky, informační prostředky, spojovací prostředky, dopravní prostředky).

Četnický sbor využíval kriminalistiku nejen ve své každodenní praktické činnosti, nýbrž nemalou měrou přispěl k obohacení kriminalistiky jako vědy, a to například zavedením mechanoskopie, která je československým primátem. Zavádění jednotlivých kriminalistických metod a prostředků vycházelo z úrovně stupně vědeckého poznání a reagovalo na potřebu ochrany společnosti před zločinností.

V uvedeném období se jednalo o přirozený vývoj kriminalistiky na našem území, oprostěný od vlivů rakouských bezpečnostních složek jako tomu bylo v předchozím období a vlivu německých bezpečnostních složek v období následujícím.

23. Trestná činnost páchaná prostředky informačních technologií se zaměřením na porušování autorských práv a práv souvisejících s právem autorským (autor: JUDr. Petr Volevecký, 2011)

Tato disertační práce je zaměřena na trestnou činnost páchanou prostředky informačních technologií, přičemž největší pozornost je věnována zejména porušování autorských práv a práv souvisejících s právem autorským. Nejprve jsou uvedeny cíle práce, stanoveny hypotézy a zvoleny vhodné metody zkoumání pro potvrzení či vyvrácení hypotéz. Výsledky zkoumání a návrhy *de lege ferenda* jsou obsaženy v závěrečné kapitole práce. Práce je zpracována k právnímu stavu účinnému ke dni 1. 6. 2010.

24. Podstata efektivity územní veřejné správy se zaměřením na vybrané útvary Policie České republiky (autor: JUDr. Jozef Bandžak, 2011)

Tato disertační práce se zabývá podstatou efektivity územní veřejné správy se zaměřením na vybrané útvary Policie České republiky z pohledu obecného managementu, řízení lidských zdrojů a dalších vědních disciplín aplikovaných do podmínek policejních činností. Pozornost je zde věnována zejména profesnímu profilu policejních manažerů nižšího policejního managementu v návaznosti na požadovaný efektivní pracovní výkon potřebný nejen z důvodu úspěšnosti celé organizace, ale taktéž z hlediska řádného plnění služebních úkolů a povinností vymezených v příslušných legislativních úpravách a interních aktech řízení platných v rámci Policie České republiky. Vzhledem k současným rozsáhlým organizačním a strukturálním změnám v Policii České republiky je v této práci také zmíněna probíhající reforma policie „Služba v nových podmínkách“ a provedena charakteristika „Managementu kvality“ jako měřítko efektivity jak v České republice, tak i v celé Evropské unii.

Na základě analýzy všech podstatných dokumentů uvedených v teoretické části jsou v následující praktické části shrnuty objektivní a subjektivní determinanty policejní činnosti modelových celků - Obvodního ředitelství policie Prahy III a Obvodního ředitelství policie Prahy IV v návaznosti na požadovaný profil policejních manažerů nižšího policejního managementu. Na základě empirického výzkumu jsou

zde vyhodnoceny dosažené úrovně manažerských kompetencí testem TEMAKO, inteligenční úroveň je ověřovaná testem Ravenovy progresivní matice pro pokročilé APM SET II. Získané výsledky jsou postupně komparovány s výsledky jejich pracovního výkonu ve formě statistických výstupů objasňujícími trestné činnosti a s výsledky služebního hodnocení manažerů, jako logické zpětné vazby. Z vyhodnocení výsledků teoretického a empirického výzkumu v závěru práce vyplývá, co tvoří podstatu efektivity u vybraných úspěšných a méně úspěšných manažerů obou modelových celků, a taktéž možné příčiny jejich rozdílné celkové úspěšnosti.

25. Kinematické a dynamické aspekty vybraných druhů úderů (autor: JUDr. Zdeněk Sadílek, 2011)

Autor zpracoval práci na téma „Kinematické a dynamické aspekty vybraných druhů úderů“. Od konce minulého století zaznamenala celá řada vědních disciplín (Trestní právo, Kriminalistika, Kriminologie a s nimi související forenzní disciplíny) poměrně velký vzestup tzv. „vzdělaných“ zločinců. Autor nemá na mysli dosažené vzdělání ve školské struktuře, ale vzdělání či velkou informovanost společnosti o možnostech odhalování, zajišťování, vyhodnocování a vyšetřování jednotlivých stop nejrůznějších trestných činů. Vlivem médií a informování o závažných násilných trestných činech, kdy mnohdy můžeme vidět v televizním zpravodajství téměř živý vstup z ohledání místa činu nějakého násilného trestného činu nebo „jen“ dopravní nehody, si běžný občan může udělat zcela přesný obrázek o možnostech odhalení či zajištění některých stop na místě činu, které jsou důležité pro řádné vyšetření celého případu. K tomuto „vzdělání“ nepochybně přispívají i nejrůznější filmy s detektivní tematikou.

Na tento fakt musí reagovat především orgány činné v trestním řízení. Na základě výše zmíněného dochází i k rozvoji kriminalistiky, která jako interdisciplinární věda neustále hledá nové metody a prostředky k lepšímu využití jiných vědních disciplín, zejména forenzních věd.

Autor se ve své práci zaměřil na dosud neprobádané téma v reálném životě tak běžně frekventované. Práci členil na teoretickou část a experimentální část. Aktuálnost tématu dokládá v rozsáhlé rešerši literatury. Polovinu práce věnoval teoretickému rozboru biomechaniky poranění, které rozpracovává do deseti podkapitol. Více než polovina práce je věnována experimentální práci. Ta je rozdělena celkem do sedmi dílčích úkolů, ze kterých jsou pak vyvozeny jednotlivé závěry.

V diskusi se autor zamýšlí nad problémy, které vznikly při řešení dílčích úkolů v průběhu několika let. Jde o problémy skrze technické, tak v neposlední řadě i terminologické. V diskusi autor nastiňuje otázky možných řešení problémů do budoucnosti.

26. Rezortní statistiky - základní zdroj informací o kriminalitě v České republice (autor: PhDr. Alena Marešová, 2011)

Práce zpřístupňuje pracovníkům policie, ale i pracovníkům dalších orgánů činných v trestním řízení a studentům Policejní akademie a dalším zájemcům, hlubší, především kriminologický (a kritický) pohled na data o kriminalitě, t.č. jednotlivými orgány činnými v trestním řízení prezentovaná. Dále poskytuje analytický pohled na informace, které byly o kriminalitě v ČR oficiálně déle než 100 let (s výjimkou období okupace) zveřejňovány a současně je přehledem o historickém vývoji zpracovávání statistických dat o kriminalitě a jejich výkladu.

Hledá odpověď na otázku, zda argumenty které vycházejí jen ze statistických údajů zpracovávaných policií a trestní justicí o jimi evidovaných trestných činech a pachatelích, jsou optimálním zdrojem poznání kriminality.

27. Úloha Policie ČR v souvislosti s hromadným narušením veřejného pořádku (autor: JUDr. David Zámek, 2011)

Tato disertační práce pojednává o úloze Policie ČR v souvislosti s hromadným narušením veřejného pořádku.

Práce se v úvodní části zabývá vymezením právních základů a postavením jednotlivých služeb Policie ČR, které se podílí na eliminaci hromadných narušení veřejného pořádku. V práci je dále porovnáván stav v jiných evropských zemích s Českou republikou. Obsahem práce je též současný stav v České republice a budoucí předpokládaný vývoj v této problematice. Akcent je kladen na rozbor současné zákonné úpravy, s poukázáním na její roztržitost a komplikovanost. V závěru práce jsou navrhovaná východiska, která by bylo možné uplatnit v úpravě činnosti Policie ČR a dalších subjektů při hromadných akcích, v rámci kterých může docházet k narušování veřejného pořádku.